PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 169 (268) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 21 listopada 1928 r.

TREŚĆ: ZSRR. a sprawy zagraniczne: Polska a ZSRR. — Sytuacja polityczna w Polsce. — Niemcy a ZSRR. — Państwa bałtyckie a ZSRR. — **Sprawy wewnętrzne:** życie partyjne. — Sprawy gospodarcze. **Notatki i informacje:** Różne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Prawda 18.XI ogłasza deklarację wice-prezydenta ukraińskiej Akademji Nauk w Kijowie prof. Wobłyja o „krwawych wydarzeniach we Lwowie". Prof. Wobłyj oświadczył, iż zagadnienie mniejszościowe rozwiązane jest prawidłowo tylko w ZSRR. Wypadki we Lwowie zasługują na potępienie. Pismo ogłasza również deklarację członka Akademji prof. Tutkowskiego, który powiedział, iż naród ukraiński, który bronił w ciągu stuleci Europę przed barbarzyństwem Wschodu, zmuszony jest obecnie do obrony przed zachodniem barbarzyństwem Polski. Tak samo jak carat nie był w stanie zniszczyć kultury ukraińskiej, tak nie będzie w stanie jej zniszczyć „polsko-pański but". Kultura ukraińska kwitnie na Ukrainie sowieckiej i zakwitnie wkrótce w sowieckiej Galicji.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Prawda 17.XI ogłasza w depeszy z Charkowa przedruk art. pisma „Komunist" p. t. „Więzienie narodów". W art. tym omawia pismo stosunek Polski do mniejszości narodowych. Od Rosji carskiej odziedziczyła Polska politykę ucisku. Po kilku latach bezskutecznych prób uśpienia świadomości narodowej mas ukraińskich w Polsce, sprowokował rząd polski krwawe wypadki we Lwowie. Tylko walka pod sztandarem partji komunistycznej przyniesie masom ukraińskim w Polsce wyzwolenie. *Ibidem* ogłasza przedruk z art. pisma „Wisty" o sytuacji sejmowej w Warszawie. Sytuacja ta świadczy, iż polityka polska zaszła w impas. Piętrzą się trudności gospodarcze, organizowane są krwawe wypadki we Lwowie, drożyzna rośnie, zwiększa się obciążenie podatkowe, na rynku pieniężnym odczuwany jest brak środków płatniczych. Wszystko to musi wpłynąć na przebieg dyskusji budżetowej w Sejmie. Dyskusja ta zerwie osłonę z „piłsudczyzny" i udowodni, iż system ten nie jest w stanie rozwiązać ani jednego zagadnienia z zakresu polskiego życia państwowego i gospodarczego.

Wisty 4.XI w art. wst. o wypadkach we Lwowie oświadczają, iż wypadki te udowodniły, że Polska nie jest w stanie wywiązać się z zobowiązań, zaciągniętych w stosunku do kierowników polityki angielskiej i francuskiej w sprawie akcji przeciwko ZSRR. Nie da się zatrzeć znaczenie wypadków lwowskich, które polega na tem, iż na Ukrainie zachodniej wydarzyła się zbrojna utarczka na tle walki narodowościowej. Podczas tej utarczki zarówno obłudny faszyzm polski, jak i ugodowa burżuazja zachodnio-ukraińska udowodniły całą swoją niemoc, całą słabość państwa polskiego. Burżuazyjna prasa ukraińska będzie usiłowała przekreślić to znaczenie wydarzeń, lecz fakt pozostaje faktem: imperjalizm polski nie będzie w stanie stworzyć ogniska dla napadu na Ukrainę sowiecką. Wypadki we Lwowie będą musiały rozwiać iluzję imperjalistów angielskich i francuskich, dla których Polska stworzyła „petlurowski teatr marjonetek". Ludność pracująca Ukrainy znalazła w wypadkach we Lwowie ponowny dowód tego, iż zdradziecka robota ugodowców i biały teror faszystów polskich rozbiją się o żelazną wolę mas, które nie będą długo znosiły na Ukrainie zachodniej ucisku imperjalizmu polskiego.

Izwiestja 17.XI w depeszy z Warszawy (Bratina) twierdzą, że „zatargi personalne w Sejmie przybrały charakter wielkiego skandalu politycznego" i utrzymują, iż „grupa płk. Sławka" usiłuje „sprowokować konflikt rządu polskiego z Sejmem".

Izwiestja 18.XI omawiają w depeszy z Warszawy (Bratina) nastroje sejmowe. Deklaracja marsz. Daszyńskiego w sprawie pojedynku, utrzymana w bardzo spokojnym tonie, spowodowała pewne uspokojenie. „Bojowa grupa B. B." niezadowolona jest z powodu oportunizmu opozycji, której taktyka nie pozwala B. B. na doprowadzenie zatargu z opozycją do punktu kulminacyjnego. Koresp. pisze, że zdaniem tej grupy, pogorszenie się sytuacji gospodarczej w Polsce utrudnia urzeczywistnienie projektu zmiany ustroju państwowego i odpowiednia dla tej zmiany chwila została już stracona. Wobec tej okoliczności B. B. dążyć ma do wywołania nowych zatargów, które ułatwić mają urzeczywistnienie zmian ustrojowych.

Prawda 18.XI w art. p. t. „Faszystowskie manewry Piłsudskiego a sejm prostytutek" omawia sto-

sunek rządu polskiego do Sejmu na tle zatargu posła Sławka z posłem Niedziałkowskim. Szlachecko-feodalne formy tego zatargu ukrywają treść polityczną. Nikt nie może poważnie zarzucić członkom PPS brak szacunku do osoby „Komendanta" lub udział w akcji przeciwpaństwowej i brak patrjotyzmu, lecz czynnikom rządowym chodzi za wszelką cenę o dyskredytowanie Sejmu. Nie jest to trudne do rozwiązania zadanie, ponieważ parlamentaryzm polski sam się oddawna zdyskredytował.

Prawda 18.XI w depeszy z Warszawy (aj. Tass) donosi o obostrzeniu się walki dwuch odłamów PPS i twierdzi, że frakcja rewolucyjna PPS, działając zgodnie z instrukcją rządu, będzie usiłowała wnieść rozkład do klasowych związków zawodowych.

NIEMCY A Z. S. R. R.

Izwiestja 18.XI ogłaszają uchwałę rady komisarzy ludowych ZSRR o nominacji delegatów sowieckich dla rokowań gospodarczych z Niemcami. Stanowisko przewodniczącego delegacji objął członek kolegjum komisarjatu ludowego spraw zagranicznych Stomoniakow. Delegacja składa się z członka kolegjum komisarjatu ludowego handlu Pankratowa, naczelnika wydziału traktatów tego komisarjatu Kaufmana, naczelnika wydziału Europy środkowej komisarjatu ludowego spraw zagranicznych Sztejna, naczelnika wydziału zagranicznego najwyższej rady gospodarczej Szatchana i członka rady sowieckiej delegacji handlowej w Niemczech Lengiela. Sekretarzem generalnym delegacji jest urzędnik komisarjatu ludowego spraw zagranicznych Rozenblum.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A Z. S. R. R.

Izwiestja 18.XI donoszą o rozpoczęciu obrad sowiecko-finlandzkiej konferencji kolejowej w Leningradzie. Konferencja ta opracować ma przepisy w sprawie stosowania międzynarodowej kolejowej konwencji berneńskiej w bezpośredniej komunikacji kolejowej ZSRR z Finlandją.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prasa sowiecka donosi o licznych objawach wzmagania się trzech prądów w partji. Większość partyjna stosuje represje do zwolenników prawicowej opozycji i dąży do porozumienia z tą częścią byłych zwolenników Trockiego, którzy składają deklaracje o „uznaniu swych błędów". Równocześnie daje się zauważyć pewne ożywienie akcji nieprzejednanych zwolenników Trockiego oraz istnienie pewnej współpracy taktycznej „trockistów" ze zwolennikami „prawicowego odchylenia".

Prawda 16.XI ogłasza art. sekretarza C. K. K. partji z okazji 11-tej rocznicy rewolucji październikowej: zwyciężyliśmy w październiku dzięki bezwzględnej walce z oportunizmem i mieńszewizmem — walkę przeciwko mieńszewizmowi i wszystkim objawom oportunizmu należy prowadzić na całej kuli ziemskiej.

Prawda 18.XI ogłasza art. Ksenofontowa, który zarzuca opozycji prawicowej dążenie do wprowadzenia demokratycznego ustroju burżuazyjnego w ZSRR i nawołuje partję do walki z niebezpieczeństwem prawicowem. Zdaniem Ksenofontowa opozycja prawicowa ze względu na swoją ideologję kontr-rewolucyjną stanowi większe niebezpieczeństwo, niż opozycja lewicowa. Wobec tego walkę przeciwko prawicowcom prowadzić należy w bardziej ostrej postaci niż przeciwko trockistom. Ibidem ogłasza uchwałę narady wyższych komisarzy politycznych ukraińskiego okręgu wojskowego. Na wniosek Kosiora narada ta potępiła opozycję prawicową i stanęła w obronie polityki Stalina. *Ibidem* ogłasza komunikaty C. K. K. partji o przywróceniu byłym trockistom Safarowowi, Wardinowi, Tarchanowowi, Naumowowi, Żurawlewowi, Nietajnikowowi i Bulejewowi praw członków partji. *Izwiestja 17.XI* donoszą, że zgromadzenie członków partji, zatrudnionych w państwowej fabryce obuwia w Kijowie, wykluczyło ze składu organizacji partyjnej czterech trockistów, którzy „prowadzili upartą akcję kontr-rewolucyjną wśród robotników fabryki".

Rul 17.XI donosi, że w Leningradzie wykluczono z partji 186 opozycjonistów prawicowych, w tej liczbie 36 robotników Putiłowskich zakładów.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Prawda 15.XI donosi, że w ciągu pierwszych 10 dni b. m. sowieckie instytucje aprowizacyjne zgromadziły 390.398 ton zboża, czyli 24,8% ilości, która zgromadzona ma być w ciągu całego miesiąca wedle planu skupu.

Izwiestja 15.XI donoszą o zatwierdzeniu planu organizacji 20 wielkich państwowych „fabryk zbożowych" na przestrzeni 320 tysięcy ha w byłym obwodzie Dońskim.

NOTATKI I INFROMACJE.

RÓŻNE.

Izwiestja 17.XI, omawiając w depeszy z Warszawy (Bratina) art. „Głosu Prawdy" o pobycie Dewey'a w Moskwie, podkreślają, iż pismo polskie zrezygnowało z pogłosek, iż podróż Dewey'a do ZSRR znajdowała się jakoby w związku z ewentualną akcją pośredniczenia Polski w stosunkach gospodarczych pomiędzy ZSRR a Stanami Zjednoczonemi.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Siegodnia 18.X. Wódz pleczkajtisowców Pawłowski aresztowany w Kownie.

Siegodnia 11.XI. 10-lecie wskrzeszonej Polski. — Rokowania z Rządem Tymczasowym (art. Lednickiego). Nowa Polska a nowa Łotwa (art. Bilmana). — Obliczamy wyniki 10 lat (art. posła Łukasiewicza). Gdzie byłem 10 lat temu (art. radcy Łubieńskiego).

Zckł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40.

Drukowane na prawach rękopisu.